

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

Despre efectul erorilor sau indicațiunilor necomplete sau neexacte într-o inscripțiune de ipotecă sau de privilegiu, și despre autorizațiunea cerută femeii zestrase pentru luarea inscripției legale, de d-l N. D. Chirculescu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Tribunalul Putna: Gr. I. Mazăre cu Hana Roza Hönik;

Tribunalul Bacău: C. Nasopol cere liberarea ordonanței de ad-judecare la imobilele falitului Gherasim Gheracari;

Judecătoria Ocolului Simila: C. Bulgaru cu N. Iliescu.

Bibliografie.

Despre efectul erorilor sau indicațiunilor necomplete sau neexacte într-o inscripțiune de ipotecă sau de privilegiu și despre autorizațiunea cerută femeii zestrase pentru luarea inscripției legale

E pentru prima dată îmi pare când se ivește înaintea instanțelor noastre cestiunea care formeză titlul acestui articol și obiectul hotărârii tribunalului Putna pe care o publicăm în numărul de față.

Cestiunea aceasta e foarte de seamă la noi și acest lucru mă face să mă folosesc cu prisosință de coloanele *Curierului Judiciar*.

Cestiunile de care mă ocup aci sunt următoarele:

1) Care sunt mențiunile ce trebuie să cuprindă o inscripțiune ipotecară?—din punct de vedere general, erorile sau indicațiunile incomplete într-o inscripție atrag nulitatea ei? 2) Ce efect are în special eroarea sau omisiunea în desemnarea datornicului sau creditorului într-o inscripție ipotecară?(1) 3) Care e caracterul autorizațiunei cerută de art. 1756 și 1757 C. civ. pentru inscripția legală a femeii zestrase și în ce formă se dă această autorizațiune?

I

In ce privește prima cestiune, soluțiunile în doctrina și jurisprudența franceză au variat după timpuri, formând diferite sisteme.

E o mare deosebire însă între textele franceze și belgiene de o parte și cele române de alta, din punct de vedere al mențiunilor ce trebuie cuprinse într-o inscripțiune ipotecară și al sancțiunei lor.

In Codul frances în art. 2148 și în legea ipote-

cară belgiană în art. 83, sunt prevăzute foarte amănunțit aceste mențiuni (2).

Codul nostru însă este foarte tăcut în această privință, căci nu se reproduce de cât începutul acestor texte în art. 1781 care prevede prezentarea titlului înaintea președintelui tribunalului și obligația pentru creditor de a face alegere de domiciliu.

Traducătorii Codului Napoleon nu ne dau nici o lămurire asupra gândului care l-a călăuzit când au înlăturat partea cea mai importantă a articolului 2148.

In Codul francez art. 2134 mai cuprinde ca sancțiune dispozițiunea că ipotecile n'au efect între creditorii de cât «du jour de l'inscription prise dans la forme et de la manière prescrites par la loi» pe când în art. 1778 legiuitorul român înlătură cuvintele «dans la forme... etc.».

Ca să rezolvim, prin urmare, la noi cestiunea erorilor sau omisiunilor în inscripțiuni, nu ne putem duce la texte, căci n'avem nici unul; numai ținând socoteală de scopul pentru care e instiluită publicitatea ipotecilor, am putea rezolvi cestiunea,— în lipsă de altă îndrumare, logica juridică ne învață a ne îndruma ast-fel.

Or, scopul inscripțiunei unui privilegiu sau ipotecă e de a aduce la cunoștința terților contractanți existența sarcinei asupra imobilului ce-i interesează; logic e prin urmare să răspundem la cestiunea pusă: o inscripție, de și eronată sau incompletă, e valabilă dacă, așa cum e, e suficientă ca să deștepte atențiunea celui interesat asupra ei,— e nulă în caz contrariu.

(2) Aceste texte sunt ast-fel redactate: «Pour operer l'inscription, le créancier représente, soit par lui-même, soit par un tiers, au conservateur des hypothèques, l'original en brevet ou l'expédition authentique du jugement ou de l'acte qui donne naissance au privilège ou à l'hypothèque.

Il y joint deux bordereaux écrits sur papier timbré, dont l'un peut être porté sur l'expédition du titre. Ces bordereaux contiennent: 1° les nom, prénom, domicile et profession du créancier; 2° les nom, prénom, profession et domicile du débiteur ou une désignation individuelle et spéciale, telle que le conservateur puisse reconnaître et distinguer, dans tous les cas, l'individu grévé d'hypothèque;—3° l'indication spéciale de l'acte qui confère l'hypothèque ou le privilège et la date de cet acte;—4° le montant du capital des créances exprimées dans le titre, ou évaluées par l'inscrivant, pour les rentes et prestations, ou pour les droits éventuels, conditionnels ou indéterminés, dans les cas où cette évaluation est ordonnée; comme aussi le montant des accessoires de ces capitaux et l'époque de l'exigibilité; 5° l'indication de l'espèce et de la situation des biens sur lesquels il entend conserver son privilège ou son hypothèque...
Cu mică deosebire textul belgian e aproape același cu cel francez.

(1) De și ne ocupăm aci numai de inscripțiile ipotecare, nu se esclud inscripțiile privilegiilor și transcripțiunile, căci aceeași soluțiune e aplicabilă și unora și altora.

Este, după noi, o cestiune de fapt a cărei verificare aparține judecătorului chemat a decide și care nu poate constitui motiv de casare de cât când judecătorul ar comite un exces de putere sau eroare grosieră de fapt.

* * *

E drept că în Franța, față de art. 2134 și 2148, se nascuseră, după cum am spus, mai multe sisteme pentru rezolvirea cestiunii :

Intr'un prim sistem, se susținea și era admis ordinioară că, din moment ce art. 2134 dispune că ipoteca n'are efect de cât «du jour de l'inscription prise dans la forme et de la manière prescrites par la loi», toate mențiunile indicate în art. 2184 sunt virtuale ; o omisiune sau eroare în aceste mențiuni atrăgea fără distincțiune nulitatea inscripțiunii, căci, se zicea, nu e locul a distinge între formalitățile substanțiale și cele secundare din moment ce legiuitorul singur făcuse această distincțiune, prescriind în art. 2148 toate mențiunile pe care el le-a crezut indispensabile.

Curios sistem, grație căruia o ipotecă, care în fapt este suficient adusă prin registre la cunoștința terților, e declarată ocultă în teorie și ca atare neopozabilă !

Această absurditate a făcut să nască un al doilea sistem, acela al deosebirei formalităților substanțiale de formalitățile complementare sau reglementare, cum le zic Aubry & Rau : substanțiale fiind acelea în lipsa cărora e de presupus că ipoteca nu poate ajunge la cunoștința terților și complementare acelea cari se pot omite fără a împiedeca acest rezultat (8).

* * *

La noi aceste sisteme nu pot avea loc, din moment ce n'avem nici art. 2134 nici art. 2148 ; cum să decidem cu primul sistem că mențiunile prescise de lege sunt toate indispensabile, sau, cu al doilea sistem, să facem deosebiri între unele mențiuni și altele, când art. 1781 nu prescrie ce mențiuni trebuie să cuprindă o inscripție ipotecară ?

Dacă legiuitorul nostru a omis mențiunile din art. 2148 și dispozițiunea art. 2134, cred că a făcut-o tocmai pentru a înlătura ambele sisteme cari dau loc arbitrarului și pentru a îmbrățișa sistemul, mai potrivit cu menirea publicității, după care, *nu se poate decide a priori, în teorie, dacă o anume formalitate este esențială sau nu pentru tăria inscripțiunii judecătorului aparținând să cerceteze dacă omisiunea sau eroarea e de natură a amăgi pe terții și a le cauza ast-fel un prejudiciu, punându-i în imposibilitate de a descoperi sarcina.*

(8) Consultă în privința acestor sisteme : Pont, II, p. 358, n. 957 urm.; Martou, III, p. 176 urm.; Merlin, Répertoire. Inscr. hypoth., § V, n. 8 ; Laurent, 31, n. 54 urm. și 93 urm. ; Aubry et Rau, III, p. 346, § 276, 2° și nota 13 ; Troplong, III, 665 ; Persil sur l'art. 2148 ; Delvincourt, III, p. 342 urm. ; Toullier, VII, 507 urm. ; Grenier, I, 70 urm. ; Taullier, p. 336 urm. ; Duranton, XX, 104 urm. ; Zachariae, §, 277 urm. ; Colmet de Santerre, IX, 130 bis ; Thézard, n. 145 ; Guillaouard, III, 1153 urm., 1189 urm. ; B. Lacantinerie & de Loynes, Hypothèques, II, 1689 urm., 1705. Sirey : 1807, I, 233 ; 1808, I, 92 ; 1810, I, 218 și 2, 372 ; 1812, I, 132 și 257 ; 1813, I, 111 și 364 ; 1820, 2, 292 ; 1832, I, 481 și 2, 571 ; 1840, I, 86 și 990 ; 1841, I, 731 și 2, 50 ; 1853, I, 793 ; 1861, I, 267 ; 1863, I, 441 ; 1866, 2, 23 ; 1873, I, 305 ; 1879, I, 154 ; 1888, I, 101 ; 1891, I, 199 ; 1894, I, 397 ; 1896, I, 73 ; 1897, IV, 14 ; 1899, I, 277, 278.

Acest sistem și-a făcut de alt-fel drum chiar în doctrina și jurisprudența modernă franceză și belgiană, (4) fiind aplicarea maximei «pas de nullité sans grief».

Nu susțiu că acest sistem e desevêșit ; de și preferabil celor alte, ca mai logic, nu înlătură nici el incertitudinea în privința drepturilor câștigate, numai în înțelepciunea judecătorilor stă însă garanția bunei lui aplicări.

Tribunalul Putna dă o consacrare formală acestui sistem după cum se poate vedea mai la vale.

II

A. Ce efect are în special eroarea sau omisiunea în privința numelui datornicului într'o inscripție ipotecară ?

În țările unde există regim cadastral, numele debitorului interesează foarte puțin, căci acolo după imobil se orientează cel interesat ; e singurul regim care garantează în mod desevêșit drepturile părților, înlăturând ori-ce incertitudine.

Regimul de publicitate admis la noi fiind însă cel nominativ, ca și în Franța și Belgia, numele debitorului său vechiului proprietar e de o mare importanță căci după el ne orientăm în cercetarea sarcinelor.

De aceea, fără greș se poate afirma a priori că omisiunea completă a numelui de familie și poreclei debitorului atrage nulitatea inscripțiunii căci, în lipsa acestei indicațiuni, cel interesat e în absolută imposibilitate de fapt de a cunoaște din registre existența sarcinei.

Ce vom decide însă în cazul când numele datornicului e trecut incomplet sau greșit ?

Acți își găsește aplicare sistemul de mai sus, după care vom decide că o omisiune parțială sau o eroare în numele, prenumele, domiciliul și profesiunea datornicului nu atrage nulitatea inscripțiunii dacă din arătările din inscripțiune se poate recunoaște și stabili identitatea debitorului (5).

În acest sens, s'a decis de tribunalul din Tarbes și Curtea din Pau și consfințit de Curtea de casație în 1899 (6) că inscripția ipotecară luată sub numele de Jean Médus-Carme e opozabilă aceluși care căuta la numele de Jean Baptiste Médus întru cât și unul și altul sunt numele aceleași persoane Jean Médus, — Carme fiind o poreclă, — și întru cât cercetătorului diligent îi era ușor să se convingă de acest lucru din cele-l'alte mențiuni.

Tot așa s'a decis de Curtea din Liège în 1896 (7), că o inscripție ipotecară în care debitorul e indicat sub numele și prenumele de «Pascal Pire», atunci când numele și prenumele adevărate sunt «Paschal Jean Louis Pierre», nu e nulă întru cât, grație unor verificări prescise de o elementară prudență, cel interesat se putea convinge că nu-

(4) V. Laurent, XXXI, n. 95.—Comparați asemenea autorii de mai sus și examinați jurisprudența mai recentă acolo indicată.

(5) Sic (V. Fuzier-Herman, 2148, nota 123) : B. Lacantinerie t. II, n. 1642, t. III, n. 1698 ; Thézard 145 ; Laurent, 31, n. 54 urm. ;—Merlin, Rép. Inscr. hyp., § V., n. 8 ; Pont, II, 972 ; M. & Vergé, sur Zachariae, 5 p. 216 § 814 nota 4 și p. 220, § 812 ; Aubry & Rau, t. 3, p. 348 § 276, nota 14.

Vezi și jurisprudența cuprinsă în Fuzier-Herman vol. 4 articolul 2148 în notele 125—140.

(6) Sirey, 1899, I, 277—280.

(7) Idem, 1897, IV, 14 rezumat în notele 1—4 jos.

mele cuprins în inscripție e al persoanei ce'l interesează, fiind o eroare de copist.

Pentru motiv identic tribunalul Putna decide că o inscripție sub numele *Israil zis Strul Henciu* nu e nulă de și adevăratul nume este *Israil (Strul) Henik*.

E de remarcat încă în această hotărîre că tribunalul, cu drept cuvînt, spune că nu trebuie să se mulțumească cel ce caută sarcina numai cu opisul alfabetic al registrelor, căci nu acesta e indicatorul valabil, fiind un guide particular al greșelii, adevărată și singura inscripțiune fiind ordonanța care se trece întocmai în registru.

În adevăr, cum s'ar putea decide că o inscripție trecută complect și exact e nulă, din cauză că în opis nu s'a trecut numele debitorului ?

B. Ce efect are eroarea sau indicațiunea neexactă a numelui creditorului într'o inscripție ipotecară

Numele creditorului, în raport cu scopul pe care publicitatea ipotecilor îl urmărește, interesează foarte puțin pe terții interesați în cercetarea sarcinilor.

Mai curînd indicațiunea aceasta, ca și alegerea de domiciliu, interesează pe creditorul însuși de cît pe terții, pentru cazul cînd achizitorul imobilului voește a purga imobilul de ipotecă sau pentru cazul cînd debitorul voește a radia ipoteca prin justiție.

De aceea nu se poate, conform cu sistemul aproape generalmente admis azi și expus mai sus, să admitem că s'ar putea declara nulă inscripția ipotecară din cauza numelui creditorului (*), după cum e stabilit și prin sentința tribunalului Putna ce publicăm în pag. următoare.

III

Care e caracterul autorizațiunii cerută de articolul 1756 și 1757 C. civil pentru inscripția ipotecară femeii zestrăse și în ce formă se dă această autorizațiune ?

Ambele texte spun că femeia dotată va putea lua, cu autorizațiunea președintelui tribunalului, inscripțiunea ipotecară asupra imobilelor bărbatului pentru dota sa alienabilă.

Această dispozițiune nu o vom găsi în Franța, unde ipotecile legale sunt oculte, existînd *erga omnes* independent de orî-ce inscripțiune (art. 2121 și 2135 C. fr.).

Ea e împrumutată din legea ipotecară belgiană în care art. 66 dispune că președintele tribunalului e acel care va determina suma pentru care se va indica imobilul grevat, pe cînd la noi acest lucru se face de însuși petiționarul.

Ce caracter are această autorizațiune ? este ea o autorizațiune menită a complecta capacitatea femeii ?

Pentru a răspunde, trebuie să înlăturăm tot ceea ce ar putea aduce confuzie în spirit în această chestiune :

Mai întîiu să înlăturăm cu desăvîrșire chestiunea incapacității juridice a femeii, stabilită în ar-

(*) Sic *Aubry & Rau*, III, § 276, n. 629; *André* n. 786; *Baudry & de Loynes*, *Hypothèques*, II, n. 1693, 1696; *Laurent*, 31, n. 45, 55 în fine; *Grenier*, I, 97; *Thézard*, 145; *Toullier*, VII, p. 339; *Pont*, II, n. 663; *Troplong*, III, n. 629; *Guillouard*, III, n. 1153, 1206; *Vezi* asemenea *Sirey*, 1892, I, 113.

Contra: *Duranton*, XX, 107; *C. de Santerre*, IX, 130 bis, IV; *Persil*, art. 2148, § 1.

ticolul 198 C. civ.; nu e aci vorba ca acolo de vr'o contractare, de vr'o primire de dar, nu e vorba nici de vr'o autorizare ca cea de care vorbește, în cazul acesta, art. 201 C. civ. și 624 Pr. civ.

Nu trebuie să ne gîndim nici la incapacitatea prescrisă de art. 67 Pr. civ., căci acolo e vorba de proces, care implică o transacție forțată judiciară, creînd prin el însuși drepturi sau obligațiuni, avînd de consecință de a face condițiunea femeii poate mai rea, datorită poate tocmai incapacității ei.

Oare așa e cazul art. 1756 și 1757 ? Absolut de loc.

Aci nu e vorba de știrbirea autorității maritale, căci ipoteca există de drept, în contra soțului, în virtutea legii, nu prin voința femeii; inscripțiunea pe care dînsa o ia nu e de cît valorificarea față de terți a unei ipotecii deja existente fără voea și știrea soțului, nu e de cît îndeplinirea unei obligațiuni pe care soțul e obligat cel d'întîiu s'o execute (art. 1754), dreptul dat femeii, înzestrătorului, procurorului chiar nefiind de cît o sancțiune a acestei obligațiuni. În ce e lovită autoritatea maritală ?

Cînd, după cum se vede, legiuitorul merge la extrem cu îngrijirea ce poartă garantării dotei femeii, cînd el urmărește prin urmare un interes cu totul superior, acela al asigurării existenței familiei, e nepermis îmi pare ca mai presus de aceasta să se pună un interes de mai puțină importanță acela al puterii maritale, care aci nu e în joc cît de puțin.

Orî-ce s'ar zice însă despre această putere maritală, nu trebuie să scîpăm din vedere că legea a creat-o și tot legea, pentru interese de ordin superior, o știrbește aci cînd zice: dacă tu soț nu faci aceea ce-ți ordon în interesul familiei tale, porf ești grija ei și dai dreptul altora să facă aceea ce nu vrei tu. Legea vrea și legei trebuie să ne supunem; iar legea trebuie interpretată larg, în acord cu sentimentul și vederea legiuitorului, iar nu în mod judaic.

Nu poate fi nulitate unde nu e sancțiune și unde nulitatea ar fi contrară intenției legiuitorului.

* * *

Nici în Belgia nu se înțelege prin *autorizare* aceea ce înțeleg unele instanțe la noi.

Acolo formalitatea impusă de art. 66, 67 e impropriu numită *autorizațiune* în loc de *act de specializare* a ipotecii legală, după cum cu drept cuvînt observă și *Laurent*, tomul 30, n. 398 și 399.

În legea ipotecară belgiană, specializarea ipotecii, adică determinarea sumei de garantat și a imobilului de ipotecat, se face, după cum am spus, de preșident; întru cît acolo conservatorii de ipotecă formează o instituțiune deosebită, e natural ca femeia sau rudele ei să obțină întîi de la preșident o ordonanță (*autorisation*) care să indice suma și imobilul și apoi să prezinte această ordonanță conservatorului pentru a o trece în registre.

La noi, femeia și înzestrătorul sunt care indică suma și imobilul, cum e și drept, de oare-ce bărbatul are drept, după art. 1761, să ceară reducerea inscripției, cînd e exagerată.

Legiuitorul nostru, înlăturînd specializarea de

către președinte, a suprimat cuvintele «*de la somme fixée par lui*» din art. 66 belg., lăsând cuvântul *autorizațiune* fără rost și fără sens.

Cam ce sens are cuvântul *autorisation* în Belgia, lăsând la o parte pe *Laurent* (9), se poate constata și din art. 69 al legii belgiane: acest text, dând dreptul de a cere inscripție tutulor rudelor și aliaților până în gradul al treilea, îi obligă și pe aceștia a se conforma regulilor puse în art. 66 și 67 și deci și regulii după care densii trebuie să ceară așa zisa *autorizațiune* (10).

Față de asemenea dispoziție, e oare greu de înțeles că *autorizațiunea* aceasta nu e pentru completarea capacității femeii? De ce ar impune-o atunci și persoanelor *capabile* și față de care nu poate fi vorba de interesul puterii maritale?

Dacă dar, nici în legea belgiană cuvântul *autorizațiune* nu are de cât sensul de *specializare*, ne admisă la noi, putem să-i dăm în copie alt sens de cât îl are în original? putem face dintr'însa o formalitate a cărei neindeplinire să atragă nulitatea inscripției? e pur și simplu absurd.

* * *

Orî cum ar fi însă legea nu prescrie nici o formă pentru această *autorizațiune* (V. *Laurent*, t. XXX, n. 396); când la noi președintele ordonă inscripția în baza art. 1756, implicit acordă *autorizațiunea* cerută de lege (dacă admitem că *autorizațiunea* e altceva de cât am spus).

A cere deci *autorizare specială*, într'o anumită formă, prin act separat și a anula în lipsă-i inscripțiunea *ipotecară* cerută de femeie, când un cuvânt nu găsim în lege și nici violat vr'un principiu fundamental al legii, este după noi arbitrarul cel mai revoltător ce se poate comite.

Iată de ce holărîrea tribunalului Putna, conformă cu vederile noastre, credem că cu multă autoritate trebuie să servească în această privință drept călăuză.

N. D. Chirculescu

Focșani

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA

Audiența de la 17 Februarie 1903

Președinția D-lui EM. SPROICI, Președinte

Gr. I. Mazare cu Hana Roza Hönik

Sentința civilă No. 93

Privilegiu și ipotecă. — Dotă. — Inscripție *ipotecară* luată de femeia înzestrată asupra imobilelor soțului. — Lipsa *autorizației* președintelui tribunalului. — Inscripție ordonată de președinte. — *Autorizație* implicită. — Erori în numele creditoarei sau debitorului. — Inscripție valabilă. — Condițiuni. — Adjudecare imobiliară voluntară. — Nepurgarea ipotecelor. — Căutarea sarcinilor unui imobil. — Cumpărător care cercetează cu diligență registrele de inscripțiuni. — Descoperirea unei sarcini. — Dacă după cumpărare se poate opune la urmărirea făcută în baza acelei sarcini. — (Art. 1756, 1757 și 1759 Cod. civil; art. 565 Pr. civilă).

(9) V. *Laurent*, XXX, pag. 340 și No. 385, 394, 398 și 399.

(10) La noi în art. 1759 sunt înlăturate cuvintele: «*et en se conformant aux règles qui y sont prescrites*» din art. 69, și cu toate astea s'au găsit instanțe superioare care să anuleze inscripții *ipotecare* luate de inzestrător, pentru motiv că n'avea *autorizațiune*!!!

1) *Inscripțiunea ipotecară* luată de femeia înzestrată asupra imobilelor soțului fără a fi fost autorizată de președintele tribunalului conform art. 1756 și 1757 din Codul civil, este totuși valabilă dacă inscripția a fost ordonată de președinte, căci în asemenea caz femeia a avut implicit *autorizația* președintelui tribunalului dată cu ocazia ordonării inscripției.

2) Erorile ce se pot comite în inscripțiunea *ipotecară* în arătarea numelui creditoarei sau debitorului nu atrag nulitatea inscripției dacă din cele-lalte date coprinse în inscripțiune se poate stabili ușor identitatea creditoarei sau debitorului ast-fel ca terții să fie suficient deșteptați despre existența acestei inscripții.

3) În adjudecările de imobile vândute de bună-voe pentru esire din indiviziune, ipotecile nu se purgează, art. 565 din Pr. civilă fiind aplicabil numai vânzărilor silită.

4) Legislația română neindicând existența și ținerea de registru-cadastru special pe imobile, partea interesată care voește să știe dacă asupra unui imobil există vre o inscripție *ipotecară* trebuie să cerceteze registrele de inscripțiuni foaie cu foaie, inscripție cu inscripție, iar dacă se referă la opisul alfabetic întocmit după numele debitorului de către grefier pentru ajutorarea tribunalului în căutarea sarcinilor, atunci trebuie să caute special la numele tutulor persoanelor prin mâna cărora imobilul a trecut.

5) Dacă din complexul indicațiilor ce cuprinde o inscripție *ipotecară* rezultă că un cercetător diligent, față cu indicațiile identice ce rezultau din actele de proprietate avute în vedere, a putut lua cunoștință despre existența unei sarcini și totuși densul a cumpărat acel imobil, evident că a comis o greșelă a' cumpăra cu acea sarcină și nu se poate apăra de efectele acelei sarcini socotind'o ca neexistentă și deci o urmărre începută pe baza acelei sarcini, acelei ipotecă, cată a'și produce toate efectele sale neputând fi intreruptă printr'o contestație făcută de acel cumpărător al imobilului pe motiv că n'a știut și n'a putut ști despre existența ipotecă în momentul cumpărării.

S'au ascultat d-nii avocați: D. Niculescu, P. Barotzi și Ștefan Graur, din partea contestatorului Gr. I. Mazare și d-l avocat N. D. Chirculescu din partea intimatelor Hana Roza Henic și intimatul Israil Henic.

Tribunalul,

Având în vedere că obiectul acestei contestațiuni este de a se anula actele de urmărre făcute până acum, după cererea d-nei Ana Hönik zisă și Roza Hönik, de oare-ce imobilul aparține contestatorului pe baza actului transcris la No. 149/98, intervenit între Meier Moisa și densul, întru cât imobilul fiind cumpărat de Meier Moisa, prin ordonanța de adjudecare No. 789/97, a fost cumpărat fără nici o sarcină, precum la cumpărat și contestatorul de la Meier Moisa; că inscripția luată de Ana Hönik zisă și Roza Hönik prin ordonanța No. 139/93, fiind ordonată după cererea d-nei Ana Hönik zisă și Roza Hönik, fără a fi autorizată de Președintele tribunalului conform art. 1757 C. civ. e nulă; apoi fiind greșit luată arătându-se atât numele creditoarei cât și numele debitorului în mod greșit: *Henciu*, în loc de adevăratul nume Henic sau *Hönig*, și cerându-se inscripția de Roza Hönik nu de Ana Hönik conform actului dotal, nu este valabilă, n'a putut să o aibă în vedere contestatorul la observarea registrelor, cu ocazia cumpărării imobilului; că inscripția *hipotecară*, privind numai numele debitorului, odată că acesta a fost designat greșit, prin aceasta inscripția asupra imobilului, luată în mod eronat ca nume, nu poate fi opozabilă contestatorului, ca cumpărător ulterior al imobilului pretins grevat de ipotecă; că în tot cazul, transmiterea imobilului până la contestator fiind făcută către autorul lui Meier Moisa pe baza unei licitațiuni publice, chiar dacă această inscripție s'ar considera că greva imobilul, încă numai poate fi opozabilă, de oare-ce conform art. 568 Pr. civ. veche, imobilul s'a purgat de drept prin efectul dărei ordonanței de adjudecare, până

la darea căreia, creditoarea urmăritoare Ana Hönik zisă și Roza Hönik n'a intervenit de loc;

Având în vedere că față cu această contestațiune, chestiunile ce trebuiesc rezolvate de trib. sunt acestea:

1) Dacă inscripția ipotecară No. 139/93 era valabilă, adică dacă subsista la 1898, cu ocazia cumpărării imobilului de contestator de la Meier Moisa și dacă subsistă și azi asupra imobilului urmărit; 2) Dacă așa precum a fost luată cu greșirea arătării numelui creditorului și debitorului de Hönik sau Henic în cel de Henciu, contestatorul cu ocazia cumpărării imobilului la 19 Ianuarie 1898, prin actul transcris la No. 149, a fost completamente diligent în căutarea sarcinilor ce greva imobilul cumpărat; cu alte cuvinte, dacă fiind diligent, a fost sau ar fi putut fi deșteptat de existența inscripției ipotecare de 8000 lei pentru dota creditoarei Ana Hönik, zisă și Roza Hönik, asupra imobilului urmărit, cu ocaziunea căutării registrelor de inscripții.

In ce privește prima chestiune: Se obiectează că nu e valabilă inscripția, de oare-ce este luată de soție, fără a fi fost autorizată de Președinte, conform art. 1757 C. civ. și fiind că au fost greșit arătate numele creditoarei și al debitorului, și în tot cazul, fiind-că intervenind o vânzare silită pentru acest imobil, înainte de cumpărarea lui de contestator, imobilul a trecut purgat de sarcini, conform art. 568 Pr. civ., și că nu s'a făcut cu ocazia inscripției alegere de domiciliu de către creditoarea Roza Ana Hönik;

Având în vedere că de și, în adevăr, inscripția ipotecară luată prin ordonanța No. 139/93, este luată după cererea soției Roza Hönik, fără a fi fost autorizată de Președinte letribunalului, după cum dictează art. 1757 C. civ., însă, de oare-ce inscripția a fost ordonanțată de Președinte și s'a și efectuat, implicit femeia a avut autorizația Președintelui tribunalului, dată cu ocazia ordonării inscripției; apoi, o asemenea inscripție dacă ar fi putut fi cerută de către procuror, după art. 1759 C. civ. și ar fi fost perfect valabilă, nu înțelegem pentru ce o inscripție luată după cererea soției și ordonată de președinte fără autorizație specială și separată nu ar fi valabilă, când singură ea, mai mult ca ori care altă persoană, mai mult de cât procurorul, era mai interesată de a fi luat inscripția asupra averii soțului, în cât, din acest punct de vedere, inscripția No. 139/93 e perfect valabilă;

Considerând că față de cea a doua obiecțiune asupra nevalabilității inscripției, de și, în adevăr, se constată că în textul ordonanței de inscripție No. 139/93 ca și în copierea ei în registru de inscripție, se vede trecut atât numele creditoarei de Rosa Hönik ca și al debitorului, soțul ei, Strul Hönik sau Strul Henik, zis și Israil Hönik, sau Henik din Panciu, schimbate în cel de Roza Henciu și Strul Henciu zis și Israil Henciu, din Panciu, totuși, în prima linie, această eroare a copistului, care a scris ordonanța citată, ca și a judecătorului care a instrumentat atunci, ca președinte nu poate fi imputabilă creditoarei Ana Hönik zisă și Roza Hönik, căci dânsa, prin cererea de inscripțiune No. 139/93, a arătat exact numele său de Roza Hönik, semnându-și ea numele, ca ca și adevăratul nume al soțului Strul Henik zis și Israil Henik, de și în ce privește ortografia acestuia din urmă nume chiar dânsa prin scriitorul petiției greșise, scriindul așa precum se citește numele de originea germană Hönik.

Dar, dacă dânsa nu poate fi imputabilă această alterare de nume, numai puțin terților persoane, în specie contestatorului, afară numai dacă cele-lalte indicațiuni din ordonanță, exact arătate, nu l' deșteptau în a vedea existența ipotecei înscrisă;

Considerând că în ce privește indicarea greșită a numelui creditoarei de Ana Hönik în cel de Roza Hönik, indicare luată chiar după cererea de inscripție, nici aceasta nu atrage nulitatea inscripției, când cele-lalte indicațiuni, imperios cerute într'o inscripție, figura în mod exact; apoi odată ce se va proba și admite că,

după complexul acestor indicațiuni, contestatorul era suficient deșteptat de existența acestei inscripții, atunci chiar, indicat greșit numele creditoarei, nu provoacă nulitatea inscripției, atât în legislația noastră cât și în cea franceză (V. Laurent, Dr. civ. XXXI No. 45; Baudry-Lacantinerie, Dr. civ. Hypoteques, II, No. 1705, 1692 și jurisprudența franceză Fuzier-Herman, vol. IV, p. 1100, No. 123), aceasta cu atât mai mult în specie, cu cât numele de Roza Hönik nu este numele greșit al creditoarei Ana Hönik, căci dânsa i zice Ana Hönik zisă și Roza Hönik, după cum reese din actele de urmărire;

Considerând că, în al treilea loc, inscripția No. 139/93 e valabilă și subsistă la 19 Ianuarie 1898, cu ocazia cumpărării imobilului de către contestator, și subsistă și astăzi, de oare-ce, de și art. 568 Pr. civ. veche dictează că odată ce actul adjudecațiunii s'a dat noului proprietar-adjudecatar, imobilele sunt libere de orice privilegiu său ipotecar convenite de debitorul urmărit sau de autorii săi, însă acest principiu se aplică numai la vânzările silită, nu și la cele voluntare, cum a fost în specie, vânzarea provocată pentru esire din indiviziune, în 1897, de către moștenitorii lui Bromberg, în urma căreia Meier Moisa, prin ordonanța de adjudecare No. 787/97, a devenit proprietarul imobilului, căci pentru vânzările de bună voie se aplică principiile Codului civil, art. 1805 și urm. și în special art. 1814 C. civ., în cât, și din acest punct de vedere, inscripția ipotecară No. 139/93 era și este valabilă, subsistă la 19 Ianuarie 1898, subsistă și astăzi când urmărirea se efectuează totmai pe baza ei. Obiecțiunea contestatorului în această privință e ne temeinică, ca și cea referitoare la alegerea domiciliului, căci art. 1781 C. civ. e aplicabil numai ipotecelor convenționale nu și celor legale;

In ce privește cea de a doua chestiune de rezolvat de trib. pentru judecarea contestațiunii:

Având în vedere că după regimul ipotecar, prevăzut de legiuitorul nostru, cu toată lipsa de texte categorice, o inscripție ipotecară legală pentru a fi completă și opozabilă terților, trebuie se conțină neapărat următoarele indicațiuni:

1) Numele și pronumele soției, în favoarea căreia se ia inscripția legală; 2) Numele și pronumele soțului pe averea căruia se ia inscripția legală; 3) Specificarea detaliată a imobilelor soțului asupra cărora urmează a se lua inscripția: arătându-se, dacă e o casă, orașul, sau satul, cătunul, plasa sau județul unde se află situată, strada, numărul său indicarea vecinilor ce o înconjoară; dacă e moșie, pământ sau ori-ce avere rurală: arătându-se județul, plasa, comuna și vecinii acelui imobil; și 4) Valoarea dotei ce se asigură și epoca constituției ei;

Considerând că după legislația română ne edictându se existența și ținerea de registre—cadastru—special pe imobile, partea interesată care vrea se cerceteze cu diligență registrele de inscripții ipotecare, va trebui să cerceteze aceste registre foaie cu foaie, inscripție cu inscripție, și dacă nu voește să facă această operație îndelungată, singura obligatorie unui om diligent, ci se referă la opisul alfabetic întocmit după numele debitorului de către grefier pentru ajutorarea trib. în căutarea sarcinilor, atunci trebuie să caute special la numele tuturor persoanelor prin mână cărora imobilul a trecut, nume ce și le va procura din titlurile de proprietate ce le va avea la îndemână, sau din cercetările ce va face. Dacă din observarea fie cărei inscripții în parte, din complexul indicațiunilor ce conține fie care din ele, se convinge atunci despre neexistența sau existența vre unei sarcini, și apoi persoana interesată cumpără, de exemplu, acel imobil, apoi l' cumpără cu sau fără sarcini, prevăzute în registrele ipotecare; că, dacă într'o inscripție ipotecară legală se greșese chiar numele creditoarei și al debitorului, dar greșala numelor este de așa natură în cât se poate recunoaște cu ușurință adevăratul nume după toate cele-lalte indicațiuni ce inscripția trebuie se conține, și dacă în special față cu actele de proprietate

se recunoaște cu ușurință imobilul pentru care se face cercetarea după modul detaliat și exact sub care este descris imobilul, cu ocazia luării iscripției, evident că acea gresală nu poate avea de efect de a socoti pe cercetătorul diligent al registrelor ipotecare, că n'a putut fi deșteptat de existența sarcinei față de descrierea exactă a imobilului, cu tot numele greșit al creditoarei și debitorului, aceasta mai ales în regimul ipotecar român, unde imobilul interesează neapărat, nu persoana creditorului său debitorului;

Considerând că dacă din complexul indicațiunilor ce cuprinde o inscripțiune, rezultă că un cercetător diligent față de indicațiunile identice ce rezultă dintre actele de proprietate avute în vedere, a putut lua cunoștința despre existența unei sarcini și totuși dănsul a cumpărat acel imobil, evident că a consimțit de al cumpăra cu acea sarcină, și ca atare nu se poate apăra de efectele acelei sarcini, socotind-o ca neexistentă, și deci o urmărirea începută pe baza sarcini acelei ipoteci cată a și produce toate efectele sale, ne intrerupându-se printr-o contestațiune făcută de un cumpărător al imobilului, pe motiv că n'a știut și n'a putut ști despre existența ipoteci în momentul cumpărării;

Considerând că, în specie, contestatorul Grigore Mazare, cu ocaziunea cumpărării imobilului urmărit, la Ianuarie 1898, de la Meier Moisa, între alte acte ce i s'a u predat au fost și actul de vânzare dintre Josef Ceausu, autentificat sub No. 1752/90, prezentat de contestator în instanță, prin care se arată că imobilul ce s'a vândut este situat în Panciu, se megiesește din partea din sus, un capăt dă în ulița Mare, și fundul cu lordache Buruiană, la sfîșit cu Iosef sin Dumitru Dulgheru și la răsărit cu drumul Movilița. Se constată că în ordonanța de inscripție No. 139/93, luată de Roza Hönik zisă și Ana Hönik, imobilul ce era grevat de această inscripție este același de care se vorbea în actul autentic No. 1752/90, și are aceleași limite cu cele arătate în acest act, însă în această ordonanță în loc se se scrie adevăratele nume atât al creditoarei Roza Hönik (sau Henik) zisă și Ana Hönik, cât și al debitorului Israil Hönik sau Henik zis și Strul Hönik sau Henik, din Panciu, sau scris, ca creditoare, Roza Henciu iar ca debitor Israil Henciu zis și Strul Henciu din Panciu,

Considerând că dacă, în adevăr, s'a indicat greșit numele acestea, când toate cele-lalte mențiuni de situația imobilului, în prima linie, sunt exacte, această nu însemnează că contestatorul când a căutat sarcinile imobilului înainte de al cumpăra, dacă ar fi fost diligent căutând inscripție cu inscripție, n'a fost deșteptat de prezența sarcinei ipotecare pe baza căreia se face urmărirea, imobilul în prima linie trebuind a'l fi ghidat cu ocazia cercetării sarcinilor. Faptul ce 'l susține contestatorul cum că a cercetat opisele alfabetice de la registrele ipotecare la numele de Henciu și că n'a găsit nici o sarcină, nu-l apară de inscripția luată în 1893, de oare-ce opisiile sunt pentru tribunal întocmite, nu sunt opozabile părților interesate, și tribunalul trebuind se caute sarcinile unui imobil ca și părțile interesate, trebuiesc a se referi la întregul conținut al fie-cărui registru de inscripțiuni, nu la opisi; apoi indi ațiunile exacte cele-lalte ale adevăratului nume al debitorului de Israil zis și Strul din Panciu, coroborate cu mențiunile exacte ale imobilului, au fost suficiente ca se determine pe contestator, cu ocazia cercetării sarcinilor, că inscripția No. 139/93 era privitoare la imobilul ce'l cumpăra: de altă parte, ca o dovadă când un cercetător diligent, cu tot numele greșit al debitorului și creditoarei, putea să se convingă despre existența sarcinei, este că grefa, cu ocaziunea urmării de față, pornită de Roza Ana Hönik, căutând sarcinile, a dat peste inscripția ipotecară No. 139/93, precum se vede din referatul d-lui grefier aflat la desărul de urmărire, așa în cât, față de toate acestea, contestatorul, a știut sau cel puțin ar fi putut ști, dacă era diligent, despre existența inscripției ipotecare No. 139/93, și când azi

ridică contestație, cum că sarcina n'a existat asupra imobilului ce i-a fost vândut, și nici că a putut ști despre ea, chiar în cazul când a observat-o în registre, nu poate fi socotită ca temeinică și cată a se respinge ca nefondată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Ef. Antonescu, tribunalul, respinge contestația.

(ss) Em. Stroici, Ef. Antonescu, T. Constantinescu.

grefier (s) G. Călcăiu.

Notă. — Asupra cesiunii rezolvată de tribunal prin această sentință, a se vedea interesanta monografie a d-lui N. D. Chirculescu, ce publicăm la începutul acestui număr. (N. R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 20 Ianuarie 1903

Președenția D-lui T. ARONOVICI. Președinte

G. Nasopol cere liberarea ordonanței de adjudecare la imobilele falitului Gherasim Gheracare

Faliment.—Cota sindicală convenită statului.—Privilegiul statului pentru această cotă.—Urmărirea imobilului unui falit.—Adjudecare.—Depunerea creanței ipotecare drept preț.—Obligație de a se depune cota statului.—(Art. 739, 810 și 969 C. com.; art. 1727 C. civil; art. 24 din Regulam. sindicilor).

Cota ce se percepe de stat din activul brut al falimentului, reprezintă cheltuelile făcute de stat cu plata retribuțiilor sindicilor cari actualmente sunt funcționari publici, investiți de lege cu dreptul de a conserva și administra averea întreagă a falitilor până la lichidare, și în asemenea condițiuni cota nefiind alt-ceva de cât cheltuelile de justiție făcute cu administrarea falimentului, ele sunt privilegiate și se vor preleva, cu preferință, din patrimoniul falimentului, înaintea orî căror datorii.

Ast fel, adjudecatorul unui imobil al falitului, când depune creanța sa ipotecară drept preț, trebuie să depună și cota convenită statului, căci cota trebuie prelevată cu preferință din prețul adjudecării.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de d-l C. Nasopol prin petițiunea regis. la No. 29431 din 20 Decembrie 1902, de a se elibera ordonanța de adjudecare, asupra a cinci imobile situate în orașul Tg.-Ocna, proprietate a falitului Gherasim Gheracare, vândute la licitație de către acest Tribunal în ziua de 28 Noembrie 1902, în urma cererei făcută de către d-l jude Sindic al falimentului, conform art. 810 din C. com. și adjudecate în mod definitiv, asupra numitului petiționar pentru suma de lei 35000;

Având în vedere că adjudecatorul C. Nasopol, fiind creditor ipotecar în rangul al II-lea, pentru suma de lei 13000, asupra acestor imobile vândute, a prezentat această creanță drept preț al adjudecării, d'impreună cu o altă creanță ipotecară în rangul I a d-lui Marcu Braunștein în suma de lei 27000, cesionată lui de către acesta din urmă, cu actul de cesiune No. 1845/902 și întru cât, ambele aceste creanțe sunt în rang util și necontestat, a cerut liberarea ordonanței de adjudecare, depunând în acest scop, cu recipisa Administrației financiare No. 13223/902 suma de lei 1050, taxa de înregistrare 3 % la prețul adjudecării, conform legii timbrului, iar cu recipisa corpului de portării No. 1223/902 suma de lei 5250 drepturile convenite acestui oficiu;

Având în vedere tabloul de ordine a creditorilor aflat în dosar și format cu ocaziunea vânzării acestor imobile, din care rezultă că înaintea creanțelor, prezentate drept preț de către adjudecatarul C. Nasopol, este trecut cu privilegiu d-l judecator Sindic al falimentului, pentru suma de lei 425 și bani 45 cheltueli de judecată făcute de sindicat, cu îndeplinirea formalităților de vânzare și suma de 2370 lei cota de 3 %^o convenită statului asupra valorii brute a acestor imobile, prevăzute în inventar;

Având în vedere că aceste sume, nu au fost depuse de adjudecatar, că în ce privește cheltuelile în sumă de lei 425 și bani 45 făcute de sindic cu vânzarea acestor imobile, nu mai poate fi nici o discuțiune că deensele sunt privilegiate, înaintea ori-cărui datorii și urmează a se preleva cu preferință din prețul adjudecațiunii; că prin urmare, pentru ca petiționarul să poată obține ordonanța de adjudecare, trebuie mai întâi să depună această sumă;

Considerând că în ce privește depunerea quotei, adjudecatarul ar putea obiecta, că fiind creditor ipotecar al acestor imobile, pentru suma de 40000 lei, densusul nu poate fi obligat la plata acestei quote, întru cât drepturile sale de preferință, fiind anterioare declarării în stare de faliment a proprietarului debitor, ele primează pe acel al statului de a percepe quota, până ce mai întâi nu s'ar îndestula densusul cu întreaga creanță, lucru ce în specie nu s'a putut întâmpla întru cât prețul adjudecațiunii, este mai mic de cât valoarea creanțelor;

Având în vedere, că pentru a rezolvi chestiunea, urmează a se determina natura acestei creanțe, quota ce se percepe de Stat din activul brut al falimentului în conformitate cu art. 969 din C. com. comb. cu art. 24 din Reg. Sindicilor;

Având în vedere că quota sindicală, reprezintă cheltuelile făcute de Stat cu plata retribuțiilor sindicilor, care actualmente sunt funcționari publici, investiți de lege, cu dreptul, de a conserva și administra averea întreagă a falșilor, până la liquidare; că în asemenea condițiuni quota, nefiind alt-ceva de cât cheltuelile de justiție, făcute cu administrarea falimentului, ele sunt privilegiate și conform art. 739 din C. com. se vor preleva cu preferință din patrimoniul falitului înaintea ori-cărui altor datorii;

Considerând că principiul privilegiului acordat cheltuelilor de justiție și administrație îl găsim în art. 1727 din C. civil; că o condițiune esențială a acestui privilegiu, este, ca cheltuelile să fi fost făcute în interesul comun al tuturor creditorilor, cărora el li se opune, fie ei privilegiați sau ipotecari;

Considerând că din acest punct de vedere, adjudecatarul ca creditor ipotecar al imobilelor cumpărate, nu poate să zică, că nu i s'a prestat nici un serviciu, de către d-l Judecător Sindic, relativ la aceste imobile. Se constată în adevăr din dosar, că în momentul declarării în stare de faliment a debitorului Gherasim Gheracare, aceste imobile nu erau puse în urmărire de creditorii ipotecari. Conform art. 810 C. com. de la data sentinței declarative de faliment, nici un creditor, fie el privilegiat sau ipotecar, ne mai putând percede la executarea silită a imobilelor falitului, decât prin intermediul Judecătorului Sindic, d-sa a cerut Tribunalului scoaterea lor în vânzare. Imobilele au fost în urmă, vândute după stăruința d-lui Judecător Sindic și tot d-sa a suportat și cheltuelile de urmărire și de vânzare. Prin urmare față de serviciile prestate de sindic cu lichidarea acestor imobile, adjudecatarul, ca creditor ipotecar, nu poate contesta dreptul acestuia de a percepe cu preferință, din prețul adjudecațiunii, quota de 3 %^o prevăzută în tablou în sumă de lei 2370;

Considerând deci, că pentru a obține liberarea ordonanței de adjudecare, adjudecatarul urmează să depună și această sumă.

Pentru aceste motive, redactate d-l judecător Dionisie Ionescu, Tribunalul, respinge cererea făcută de C. Nasopol, de a i se libera ordonanța de adjudecare, până ce nu va dovedi mai întâi, că a depus suma de lei 425 bani 45, cheltuelile făcute de d-l Judecător Sindic, cu scoaterea în vânzare a imobilelor falimentului Gherasim Geracare din T.-Ocna, precum și suma de 2370 lei quota 3 %^o convenită statului, asupra valorii brute a imobilelor cumpărate, prevăzute în inventar.

(ss) T. Aronovici, Dionisie Jonescu.

p. Grefier (s) St. R. Ciovernache

Notă.—A se vedea în această materie, decizia Casații s. II însoțită de adnotația lui Junius, cum și monografia d-lui I. Boambă, publicate în *Curierul Judiciar*, No. 4 din 1902.

(N. R.)

JUDECATORIA OCOLULUI SIMILA, jud. Tutova

Audiența de la 18 Martie 1903

C. Bulgaru cu N. Ilescu

Revisuire. — Acțiune în revisuire. — Descoperire de acte doveditoare reținute de o forță majoră. — Admisibilitate. — Dacă pierderea actelor doveditoare constituie un cas de forță majoră. — Cambie.—Acțiune cambială.—Hotărîre ce condamnă la plata cambiei. — Descoperirea unei chitanțe ce constată plata cambiei. — Dacă este un act doveditor care să poată admite revisuirea hotărîrii comerciale.—Termenul în care se poate face acțiunea în revisuire.—Martori.—Dacă proba testimonială este admisibilă pentru dovedirea datei gășirei actelor. — (Art. 290 și 296 Proc. civ.; art. 1198 Cod civil; art. 349 Cod comercial).

1. Acțiunea în revisuire este admisibilă când s'au descoperit acte doveditoare reținute de o forță majoră.

2. Pierderea actelor doveditoare constituie un cas de forță majoră, decî un motiv de admisibilitate a unei acțiuni în revisuire.

3. Descoperirea unei chitanțe prin care se constată plata unei cambii este un act doveditor cu care se poate cere revisuirea unei hotărîri comerciale obținute în baza acelei cambii, întru cât liberațiunea plății unei cambii se poate dovedi cu acte scrise, lichide și de grabnică soluțiune.

4. Acțiunea în revisuire trebuie introdusă în termen de două luni din ziua când s'au descoperit actele doveditoare și proba testimonială este admisibilă pentru dovedirea datei gășirei acestor acte.

Judecata

Asupra acțiunii în revisuire a cărții de judecată comercială No. 274 din 6 Aprilie 1902 a jud. ocol. Simila, — acțiune introdusă de Constantin Bulgaru în contra lui N. Ilescu;

Având în vedere că reclamantul asistat de d-l avocat Gh. Bahrim își susține acțiunea sa pe motivul că la judecarea acțiunii cambiale prin care s'a obținut hotărîrea a cărei revisuire se cere așî, pierduse chitanța doveditoare a plății cea-ce a afirmat și la cercetarea pricinii, căci știindu-se descărcat de obligația sa nu mai dăduse importanță acelei chitanțe de și polița rămăsese în mîna fostului său creditor, avea convingerea însă că nu va usa de densa pentru o a doua plată socotindu-l de bună credință, că de alt-fel îi ceruse de

mai multe ori restituirea cambiei și a fost amânat până ce s'a pomenit dat în judecată și obligat la plata integrală a valorii cambiei în sumă de 946 de lei, ce fusese achitată odată. Că în anul acesta, în luna Ianuarie, a găsit într'un chimir acea chitanță. Această împrejurare constituind o forță majoră, cere dovada cu martori pentru a stabili epoca găsirii actului, cea-ce s'a admis, ascultându-se sub prestare de jurământ martorii Mantu Curiman și Gh. Cazacu, a căror depoziții s'au consemnat în procesul verbal atașat la dosar, din care se stabilește că actul a fost găsit în luna Ianuarie, după sârbătorii, iar acțiunea în revisuire s'a introdus la 15 Februarie 1903;

Având în vedere că pârâțul N. Iliescu, prin apărătorul său Sterian Dimitriu, susține că, pierderea actului doveditor nu constituie o forță majoră și apoi din depunerile martorilor nu se constată o dată certă a găsirii actului pentru socotirea termenului de 2 luni, înăuntrul căruia trebuie introdusă acțiunea în revisuire, iar legea cere o ast-fel de dată;

Având în vedere că prin art. 290 al. 1 proc. civilă, acțiunea în revisuire e admisibilă, când s'au descoperit acte doveditoare reținute de o forță majoră, că prin urmare, cea-ce trebuie să se știe mai întâi, e dacă actul descoperit are forță probantă;

Având în vedere că în speță e vorba de o hotărâre comercială obținută în baza unei cambii și că potrivit art. 349 c. com. liberațiunea plății cambiei se poate dovedi cu acte scrise lichide și de grabnică soluțiune, că un ast-fel de act este și cel ce se presintă în revisuire și deci poate fi opus acțiunii cambiale;

Având în vedere că prin art. 290 al. 1 proc. civilă pentru admiterea acțiunii în revisuire se cere ca actul doveditor găsit să fi fost reținut printr'o forță majoră;

Având în vedere că legiuitorul nu definește forța majoră, iar doctrina o face prin exemplificări ce nu sunt limitative, urmează ca ea să fie lăsată la aprecierea instanțelor de fond, lucru admis în general și de jurisprudența (Cas. I 66. 95. B. p. 125; Cas. I. 364. 1887).

Având în vedere că în speță forța majoră ce se invoacă e pierderea actului doveditor;

Având în vedere că pierderea în principiu ei constituie o forță majoră, punând pe parte în imposibilitate de a prezenta actul doveditor înaintea justiției, și dublat de alte împrejurări poate deveni o forță majoră mai evidentă după cum poate deveni și o simplă neglijență. În cazul de față, obligatul, reclamantul în revisuire de ași, fiind un sătean, s'a întâmplat cu dînsul cea-ce se întâmplă aproape cu toți acei de condițiunea sa socială. Puțin obicinuit cu afaceri bănești, cu formele legale prin cari se obligă sau se descarcă de angajamentele lor, nu pun mare preț pe actele ce le confirmă, întemeindu-se în naivitatea și ignoranța lor, pe buna credință a celor cu cari contractează. Cu atât mai mult, în speță, el nu putea să mai atașeze mare interes acelei chitanțe știindu-se descărcat de obligațiunea sa cambială de mai bine de un an, iar de la scadența ei trecuse 2 ani;

Având în vedere că aceste împrejurări constituind pentru judecată o forță majoră, urmează a se stabili epoca găsirii actului spre a se putea ști dacă acțiunea a fost introdusă înăuntrul termenului de 2 luni, potrivit art. 296 al. b. pr. civ.;

Vedând că dovada cu martori e admisibilă în asemenea împrejurări conform art. 1198 al. 4 C. c.;

Având în vedere că de și în aliniatul b al art. 296 Pr. civ. se spune că acțiunea în revisuire trebuie introdusă: «în termen de două luni din ziua când s'au descoperit actele cele noi», nu credem că prin aceasta s'ar cere dovada unei date certe, de și fostul membru al Curței de casație D. I. Tacu e de această părere (Procedura civilă, pag. 343, și de și D-l G. G. Tocilescu pare a fi de aceeași părere (Procedura civilă vol. III, pag. 180); căci dacă aceasta ar fi oare-cum posibil pentru casurile de revisuire din al. a art. 296 Pr. civ. sau cele-lalte casuri din al. b. «jurământ pe nedrept,

ori neadevărul arătării martorilor....» devine o imposibilitate pentru casurile de forță majoră;

Considerând că pentru a avea o dată certă a găsirii actului, ar trebui să cerem o probă scrisă și chiar așa, nu ori-ce probă scrisă face dovada unei date certe, ci numai anumite acte înconjurate de oare-cari forme legale;

Că ast-fel fiind, a da o asemenea interpretare art. 296 aliniatul b, ar fi pur și simplu absurd, o atare probă care să facă dovada datei certe nefiind posibil să se ceară de legiuitor, căci ar contrazice principiul forței majore din art. 190 al. I Pr. civ., făcându-l inutil, și atunci în loc de două texte cari să completeze condițiunile revisuirii, am avea două texte cari se exclud, și sub această formă revisuirea pentru casuri de forță majoră nu ar mai fi posibilă nici-odată, neputându-se procura în atari casuri, nu o dovadă scrisă înconjurată de oare-cari forme, dar nici chiar o simplă dovadă scrisă, de aceia și Codul civil prin articolul 1198 al. 4 admite dovedirea ei cu martori, singurul act scris care să facă dovada unei date certe în ast-fel de împrejurări e acțiunea, cererea care leagă instanța;

În momentul găsirii actului am introdus acțiunea, iată dovada scrisă singura ce se poate procura în casuri de forță majoră și atunci ce rost ar mai avea art. 1198 al. 4 cu dovada martorilor?

Aceasta e interpretarea ce trebuie dată citatelor texte din procedură, dacă nu voim să ajungem la conclusia, că legiuitorul a înscris în Cod articole fără sens; și se știe că e un elementar principiu de interpretare ca ea să se facă așa în cât dispoziția legiuitorului să nu devie inutil;

Considerând că din depunerile martorului Mantu Curiman se constată că reclamantul C-tin Bulgaru s'a plâns de mai multe ori că a perdut chitanța și că despre aceasta a vorbit și în sârbătorile Crăciunului, iar într'o Duminică după sârbători, prin Ianuarie i-a arătat că a găsit'o față fiind și martorul Gh. Cazacu;

Considerând că dacă am presupune că C-tin Bulgaru s'a plâns ultima dată de pierderea chitanței în prima zi a sârbătorilor Crăciunului, la 25/902 Decembrie, martorul afirmă în sârbători, fără a precisa ziua, de nu s'ar fi mai plâns de pierderea ei. Dar să dicem că a găsit'o chiar în acea zi la 25 Decembrie, când pentru ultima oară a fost auzit de martor plângându-se de pierderea ei, tot ar fi avut timp pentru introducerea acțiunii în revisuire până la 25 Februarie 1903, pe când din cererea aflată la dosar se constată că a fost introdusă la 15 Februarie 1903, iar din depunerile martorilor se constată că a fost găsită într'o Duminică în Ianuarie, după sârbători.

Vedând cererea reclamantului, în cas când acțiunea în revisuire ar fi admisă, de a se anula cartea de judecată în baza căruia e urmărit pentru suma de 946 lei.

Vedând pe de altă parte declarația pârâțului N. Iliescu că în cazul când motivele de revisuire vor fi admise, defăimează în întregime actul ca fals, fără a desemna pe autorul falșului, că în cazul acesta vedând și art. 162, 163, 168, 169 și 172 Pr. civ. urmează a se face verificare de scripte depunând pârâțul acte de comparație, corespondențe și acte autentice ale sale.

Pentru aceste motive, admite acțiunea, și amână pricina pentru un alt termen spre a se proceda la verificarea de scripte, etc.

p. jude (s) C. Oranescu.

grefier (s) A. Basocescu

A apărut în broșură:

Despre Condiția Israeliților pământeni

DE
JUNIUS

Prețul: 1 Leu exemp. pe velină. De vânzare la Redacția și Tipografia acestui ziar, de unde se expediază și prin poștă contra valoare, și la Librăria Alcalay.